

Tretiaci sa učili o regionálnej histórii i prírode

(správa zo vzdelávacieho podujatia)

Dňa **14. 5. 2018** navštívili **študenti Strednej priemyselnej školy Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici** za účelom doplnujúceho vzdelávania sa v regionálnej histórii a prírodných vedách.

Prvá prednáška, ktorú mala **historička múzea Mgr. Anna Šujanská**, bola tematicky zameraná na **kroniku a dejiny mesta Považská Bystrica**. Prvá obecná kronika mesta z roku 1932, ktorej autorom je prvý mestský kronikár a polyhistor Aurel Rutšek (1887-1960), je zapísaná v Zozname hnutelných pamätihodností mesta Považská Bystrica. Historicko-monografické dielo „Monumenta historicae ad Vagum“ je chronologicky prehľadné a bohato ilustrované rukopisné dielo. Takmer 900-stranové dielo v knižnej podobe, v koženej väzbe, zlatej orieške, s bohatou štruktúrou, obsahom, farebnými ilustráciami, kompletnou pramennou databázou a citáciami obsahuje záznamy z rôznych historických udalostí. Kronika je zrkadlom času, ktorý ubehol od doby prvej písomnej zmienky cez stručné dejiny panstva hradu Bystrica až po koniec roka 1918. Do roku 2006 bola jediným uceleným prameňom informácií zo všetkých oblastí spoločenského, hospodárskeho a náboženského života vtedajšej obce. Kronika má krátky Úvod, šesť kapitol (Obec Považská Bystrica, Hrad Považská Bystrica, Archív, Pramene použité k vypracovaniu, Obsah, Doslov a doplnky) a 14 podkapitol (Opis obce, Dejiny obce, Právne dejiny obce, Náboženské pamiatky, Pamiatky priemyslu a obchodu, Hospodárske pamiatky, Školstvo a zdravotníctvo, Obyvateľstvo, Etnografické pamiatky, Okolie obce, Názov hradu, Dejiny hradu a Životopisy významnejších majiteľov hradu).

Druhá hodina prednáškového dopoludnia bola venovaná botanickej téme. **Botanička múzea Mgr. Paulína Prengelová** predniesla študentom tretieho ročníka SPŠ **problematiku jedovatých rastlín**. Po úvodnej charakteristike jedovatých taxónov a základných druhov toxínov sa študenti naučili poznávať najbežnejšie druhy jedovatých rastlín vyskytujúcich na našom území napr. ľuľkovec zlomocný, lykovec jedovatý, durman obyčajný, bolehlav škvrnitý, prilbica modrá, ricín obyčajný a iné. Okrem základnej charakteristiky druhov sa dozvedeli i niektoré zaujímavosti zo sveta nebezpečných rastlín. Botanička osobitne upozornila na druhy, ktoré sa dajú ľahko zameniť s nejedovatými a spôsobiť vážne zdravotné

ťažkosti až smrť, hlavne u detí. Preto je dôležitá prevencia a rozoznávanie rastlín, ktoré môžu zabíjať. V závere prednášky sa študenti naučili, čo robiť pri intoxikácii a zopakovali si základné pravidlá prvej pomoci v prípade otravy rastlinnými jedmi.

Posledná skupinka študentov SPŠ si vypočula prednášku zoologičky **múzea Ing. Zuzany Čižmárikovej**, ktorá sa týkala **problematiky Ochrany prírody**. Najskôr upriamila pozornosť na legislatívu v SR. Predstavila jednotlivé orgány ochrany prírody a ich kompetencie, zákony v oblasti ochrany prírody a dôležitosť ich dodržiavania. V druhej časti prezentácie sa venovala maloplošným chráneným územiám v pôsobnosti CHKO Strážovské vrchy, predmetoch ich ochrany a o flóre a faune vyskytujúcej sa v daných územiach. Záver patril časti „Pomôcť môžem i ja“, prostredníctvom ktorej sa študenti oboznámili s praktickou ochranou prírody, založenou na dobrovoľnej báze – napr. zimné prikrmovanie vtáctva, pomoc pri nájdení zraneného živočícha, odstraňovanie náletových drevín a pod.

Dopoludňajších prednášok z cyklu „Múzeum v škole“ sa zúčastnilo **celkovo 57 študentov 3. ročníka** v sprievode svojich vyučujúcich.

V Považskej Bystrici 14. 5. 2018

Mgr. Šujanská, Mgr. Prengelová a Ing. Čižmáriková,

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici